

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۲

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان

رشته: پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی و نهمین جلسه مورخ ۸۸/۲/۲۲ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.
ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۸/۲/۲۲ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

رای صادره در سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۸/۲/۲۲ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامیرحسین ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر محمدحسین اسدی

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر بهرام عین‌اللهی

معاون آموزشی

رای صادره در سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۸/۲/۲۲ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر کامران باقری لنگرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری مراقبت های ویژه
نوزادان

نام رشته و مقطع مربوطه

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان

Neonatal Intensive Care Nursing (M.Sc.)

۱- تعریف رشته: پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان یک شاخه اختصاصی از رشته پرستاری است که از طریق بهینه سازی مراقبت های پرستاری از نوزادان بد حال^۱ و یا نارس^۲ نیازمند به مراقبت های ویژه و خانواده آنان، تقویت مبانی مدیریتی، آموزشی، پژوهشی، اخلاق و رفتار حرفه ای، موجبات مراقبت پرستاری، کاهش مرگ و میر و عوارض بیماری در بخش های ویژه نوزادان^۳ را فراهم می سازد.

تعاریف پرستاری مراقبت ویژه نوزادان

مراقبت

محور ارتباط پرستار با نوزاد و خانواده مراقبت می باشد. وجوه این مراقبت در رفتار، عملکرد و خصوصیات پرستار نمایان می گردد.

مراقبت از نوزاد و خانواده مستلزم این درک می باشد که آنان افرادی یگانه می باشند که در راستای دستیابی به اهداف برای دسترسی به وضعیت سلامتی بهتر توسط پرستار همیاری می گردند.

مهارت های بالینی

توانایی های پرستار در انجام وظایف و مداخلات، با تلفیق علوم پرستاری و مهارت های وی به منظور انجام مداخلات پرستاری متبلور می گردد. این مداخلات شامل ارزیابی کامل نوزاد، مراقبت های ایمن پرستاری، انجام دستورات پزشکی به طور ماهرانه و درج صحیح و کامل این فرایندها می باشد.

توانایی

منظور از توانایی پرستار، بهره وری جامع از تمام توانمندی های حرفه ای اش می باشد که از این طریق قادر به انجام وظایف خویش (در شرایط ویژه بیمار و بیماری) خواهد بود. این توانمندیها شامل دانش، قضاوت به هنگام، نگرش درست، مهارت های بالینی و تصمیم گیری در امتداد ارزش ها و اعتقادات متعالی^۴ می باشد. اگرچه تنها به این موارد محدود نمی باشد.

پرستار مراقبت های ویژه نوزادان

^۱ - Ill

^۲ - Premature infant

^۳ - N ICU

^۴ - Excellence

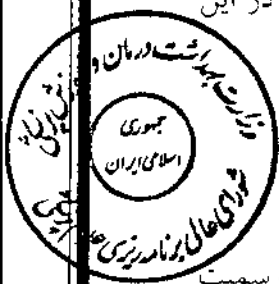
پرستار مراقبت‌های ویژه نوزادان فردی است ورزیده و دارای دانش عالی که به عنوان عضوی فعال از گروه مراقبتی، وظیفه ارائه کاملترین و مناسبترین مراقبت و حمایت نوزادان نارس و یا بدحال در بخش ویژه را با رویکرد تکاملی بر عهده دارد. دانش و مهارت‌های این پرستاران در راستای پیشگیری از بیماری‌ها و عوارض نارس، تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت، حمایت از نوزاد و خانواده وی، تداوم درمان نوتوانی، آسایش و آرامش نوزادان نیازمند به مراقبت ویژه به کار گرفته می‌شود. آنها به صورت همزمان مدیریت خودکار و مشارکت جویانه شیرخواران را در بخش مراقبت ویژه ارائه می‌دهند و رهبری سازماندهی مراقبت فوری و بعدی نوزادان تحت مراقبت خود را فراهم می‌نمایند. ارائه مراقبت سلامت نیاز به کسب تجربه در انجام ارزیابی بالینی، بررسی تاریخچه پری ناتال هر نوزاد، یافته‌های آزمایشگاهی، هماهنگی مداخلات تشخیصی و مراقبت‌های درمانی دارد. پرستار مراقبت ویژه نوزادان کارایی حرفه‌ای خود را با آموزش مداوم (نظری و عملی) و پژوهش در رشته‌های مرتبط با محوریت بخش مراقبت ویژه نوزادان تداوم می‌بخشد. این افراد همچنین باید آموزش و تداوم سیستم حمایتی به خانواده‌های نوزادان در معرض خطر را در شرایط سرپایی و مراقبت فوری ارائه دهند.

مراقبت سلامت محور

از آنجا که منظور از سلامت، فقط بیمار نبودن نمی‌باشد بلکه به معنای برخورداری از حداکثر سلامت جسم، روان و رفاه اجتماعی است و با توجه به این که پزشکان و پرستاران و کلاً گروه مراقبتی در بخش ویژه نوزادان مسئول حفظ، تأمین و ارتقاء سلامت نوزادان بستری و خانواده آنها هستند و نه منحصراً مسئول درمان آنان لذا همگی از جمله پرستاران که بیشترین وقت را در بخش‌های ویژه با نوزادان سپری می‌نمایند، باید ضمن تلاش برای گسترش هر چه بیشتر دانش خویش در این راستا، به همه عوامل مؤثر بر سلامت و به ویژه به ابعاد روانی و اجتماعی توجه خاص نموده و آنها را در این محیط اعمال نمایند.

مراقبت خانواده محور

خانواده مهم ترین بخش جامعه می باشد که فلسفه مراقبت های خانواده محور، در حقیقت به رسمیت شناختن تأثیر خانواده در گستره سلامت کودک می باشد. در این راستا پرستار در سیستم های مراقبتی با توسعه مشارکت و همکاری با والدین باید قدرت و کفایت خانواده را حمایت، ملاحظه، تشویق و ارتقا دهد. در چنین سیستمی تأکید بر کودک و خانواده بوده و کارکرد خانواده با توجه به نقش تمامی اعضا در نظر گرفته می شود و اصول مراقبتی بر اساس ارزش ها و اعتقادات خانواده تدوین می گردد و آنها را در امر مراقبت و تصمیم گیری حمایت می کنند. همکاری فیما بین پرستار و خانواده در مراقبت های

خانواده محور، در حقیقت بر پایه این اعتقاد استوار است که هریک از طرفین، افرادی مستعد و توانا هستند که از طریق تشریک مساعی و تبادل اطلاعات، مهارت ها و منابع با یکدیگر، می توانند به توانمندی های بیشتری در زمینه مراقبت از نوزاد دست یابند.

تفکر انتقادی - نقادانه - جستجوگرانه

تفکر انتقادی یک فرآیند تفکر سیستماتیک و هدفمند است که قضاوت های مبتنی بر حدس و گمان را بر آزمون و خطا ترجیح می دهد. پرستار مراقبت ویژه نوزادان در راستای ارزیابی سیر درمان نوزادان نیازمند به مراقبت ویژه، از طریق تفکر نقادانه به حل مشکلات می پردازد. اجزای مهم تفکر نقادانه، جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها و شناسایی پدیده های استنتاجی و تکراری می باشند.

مدیریت و رهبری

پرستار با کسب تجربه و شایستگی های اثبات شده قادر به شناخت و تحلیل شرایط بحرانی می شود. این امر با فراهم ساختن مراقبتی ایمن، مؤثر و مبتنی بر اخلاق حرفه ای، بهبودی نوزادان و ارتقاء نظام سلامت را بدنبال خواهد داشت. وی به صورت همزمان مدیریت خودکار و مشارکت جویانه نوزادان را در بخش مراقبت ویژه ارائه داده و رهبری سازماندهی مراقبت فوری و بعدی بیماران خود را فراهم می نماید.

اخلاق و رفتار حرفه ای

مسئولیت پذیری در راستای تطبیق با قوانین انجام وظایف از مهم ترین ویژگی های اخلاق و رفتار حرفه ای می باشد. اجزای جدایی ناپذیر این ویژگی ها شامل احترام به نیازهای نوزادان و خانواده آنان در تصمیم گیری، تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت، بهبود سرنوشت نهایی، حفظ حریم خصوصی و اطلاعات مرتبط با نوزادان و خانواده آنان، سلامت محوری، احترام به قداست حیات، تأمل و ارتباط دائم با اعضای متفاوت گروه ارائه دهنده خدمات مراقبتی - حمایتی بر پایه اعتماد و احترام می باشد.

پژوهش

ارائه خدمات روزآمد و بهینه پرستاری همواره نیازمند پژوهش است. بنابراین ضمن کاربردی بودن تحقیقات، بکارگیری نتایج عملی این تحقیقات در راستای ارتقاء سلامت و مراقبت های بالینی کاربردی امری ضروری است.

ایمنی

استقرار عملکردی ایمن در محیط بخش مراقبت ویژه نوزادان امری بسیار حیاتی می باشد. پرستار بخش های مراقبت ویژه نوزادان همواره باید ایمنی نوزادان و خانواده آنان، خود و همکاران را مدنظر داشته باشد. مداخلات هوشمندانه در این راستا امری بسیار ضروری است.

استانداردهای مراقبت

استانداردهای پرستاری مراقبت ویژه نوزادان واژگانی برای ارزیابی عملکرد بالینی و غیربالینی پرستاران در محیط کار می باشند. سه رکن اصلی این واژگان را:

۱- استانداردهای حرفه ای ۲- حداقل توقعات بالینی ۳- قوانین حرفه ای تشکیل می دهند.

حمایت روانی-اجتماعی

آن دسته از مداخلاتی را در بر می گیرد که توسط پرسنل پرستاری در زمان بستری نوزاد در بیمارستان به منظور کاهش استرس روانی ناشی از بیماری و فرآیند های تشخیصی و درمانی بر مادر و نوزاد و در صورت لزوم برخورداری والد و نوزاد از خدمات نهادهای حمایتی، انجام می شوند.

ارتباط حرفه ای پرستار با نوزادان و خانواده های آنها

پرستار موظف به ایجاد ارتباط مراقبتی - حرفه ای با نوزادان و خانواده آنان می باشد. این ارتباط باید در راستای نیازهای درمانی و عاطفی نوزاد و خانواده وی و بر پایه احترام - اعتماد و استفاده به موقع از قاطعیت استوار باشد. همچنین مرزهای این ارتباط باید همواره محترم شمرده شوند و موارد تخطی از این مرزها بدرستی شناسایی و ترمیم گردند.

۲- تاریخچه:

(تاریخچه مختصر رشته در دنیا): نقش پرستار نوزادان در سال های ۱۹۷۰ به طور خاص مورد توجه قرار گرفت و با گسترش این نقش، پیشرفت های گسترده در تکنولوژی به کار گرفته شده برای نوزادان در معرض خطر و انجام کار به صورت گروهی با کاهش استرس در محیط کار، در بخش های مراقبت ویژه نوزادان مورد توجه قرار گرفت و بر تحصیل پس از مقطع کارشناسی پرستاری بر دوره پیشرفته مراقبت از نوزادان تأکید گردید. سپس در طی سال ۱۹۹۱ میلادی رشته تحصیلی پرستار حرفه ای بالینی نوزادان (Clinical Nurse Practitioner) در امریکا طراحی گردید. این پرستاران بالینی علاوه بر انجام مراقبت های اولیه نوزادان، مراقبت از نوزاد را از زمان بستری تا ترخیص را بر عهده دارند. در طی قریب سی سال نقش پرستاران مراقبت های ویژه نوزادان به عنوان افراد حرفه ای، ارزشمند و صلاحیت

دار که هدایت و مراقبت های ماهرانه از نوزادان، خانواده و اجتماع را نیز در بر می گیرد، در کشور امریکا شناخته شده است. در این کشور بحث پرستار ویژه نوزادان در مقطع پس از کارشناسی به صورت زیر تا کنون مطرح شده است:

- دوره پیشرفته پرستاری مراقبت ویژه نوزادان

(Advanced Nursing Practice in Newborn Intensive Care Units)

- دیپلم در پرستاری مراقبت ویژه نوزادان

(Postgraduate Diploma in Neonatal Intensive Care Nursing)

- پرستار دارای مجوز با تجربه مراقبت ویژه نوزادان (Neonatal Nurse Practitioner)

- پرستار حرفه ای بالینی نوزادان (Neonatal Clinical Nurse Practitioner)

- پرستار بالینی متخصص نوزادان (Neonatal Clinical Nurse Specialists)

- پرستار بالینی نوزادان [این عنوان دیگر به کار نمی رود.] (Neonatal Nurse Clinician)

علاوه بر امریکا به دلیل پیشرفت های گسترده در طب نوزادان و پریناتالوژی و امکان بقا نوزادان نارس و بدحال و نیز کمبود پزشکان، توجه به آموزش حرفه ای پرستاران در بخش های مراقبت ویژه نوزادان در طی سال های ۱۹۸۰ در کانادا و در سال های ۱۹۹۰ در انگلستان مورد توجه قرار گرفت.

در کشور امریکا از سال ۲۰۰۰ دستیابی به کارشناسی ارشد در تخصص های پرستاری دنبال گردید به علاوه از سال ۲۰۰۱ رشته پرستار حرفه ای بالینی نوزادان (NCNS) به صورت جدی از سوی آکادمی پزشکان کودکان امریکا (AAP) با تعریف دقیق حیطه و نیز نحوه آموزش و ارزیابی مورد توجه و تأکید قرار گرفته است.

بر اساس مصوبه ای که از سال ۲۰۰۰ در امریکا مورد پذیرش قرار گرفت، پرستار متخصص مراقبت ویژه نوزادان (NCNS)، پرستار دارای مجوز با گواهینامه کارشناسی است که دارای تجربه و مهارت در مراقبت از نوزادان پرخطر می باشد. به علاوه تأکید بر اداره و مدیریت نیازهای مراقبت بهداشتی نوزادان و خانواده آنان در حیطه فعالیت های این رشته می شود. این پرستاران بایستی همراه با پزشکان متخصص نوزادان و کودکان شرایط تشخیص، مراقبت و درمان را فراهم کنند، بتوانند تصمیمات مستقل بگیرند و در بررسی، تشخیص، مدیریت و ارزشیابی نیازهای مراقبت بهداشتی مشارکت همه جانبه انجام دهند. پرستارانی که پیش از سال ۲۰۰۰ در امریکا در این رشته تحصیل کرده و مشغول به کار بوده اند، توصیه به تکمیل دوره رسمی آموزشی و حفظ توانمندی خود شده اند.

بر طبق نظر انجمن پرستاری نوزادان (NANN) در آخرین دهه قرن بیستم در امریکا، مدرک کارشناسی ارشد برای این دوره ها در نظر گرفته می شود. علاوه بر این امکان ادامه تحصیل تا مقطع دکترا هم میسر می باشد.

تاریخچه مختصر رشته در ایران:

در حال حاضر آموزش پرستاری برعکس آموزش پزشکی منفک از بالین بوده و دانش آموختگان این رشته حتی در مقطع کارشناسی ارشد، امکان بهره گیری کامل از آموزه های خود در بالین را به طور کامل ندارند. به علاوه شرایط بهره وری مؤثر از بسیاری از این دانش آموختگان هم در مراکز درمانی میسر نمی باشد.

در طی سال های اخیر امکان بقا نوزادان کم وزن و بدحال در کشور ما نیز در حال افزایش است و رشته فوق تخصصی نوزادان از میان اولین رشته های مصوب دوره فوق تخصصی پزشکی در ایران می باشد. به همین جهات بخش های مراقبت ویژه نوزادان در کل کشور در حال گسترش می باشد. اما در حالی که نیازهای مراقبتی تخصصی از جمعیت نوزادانی که در بخش های ویژه بستری می شوند افزایش یافته و با گسترش بخش های ویژه نوزادان و رشد توسعه درمانی تخصصی توسط پزشکان، متأسفانه هیچ دوره تکمیلی در این رشته پس از مقطع کارشناسی پرستاری در کشور ما وجود ندارد. دوره های مصوب کوتاه مدت در قالب آموزش ضمن خدمت در برخی از دانشگاه های طراحی و اجرا شده است. از این جمله طراحی و برگزاری برنامه های یک ماهه توسط دانشگاه علوم پزشکی ایران و دوره های سه ماهه در دانشگاه علوم پزشکی تهران در طی سال های اخیر در پاسخ به نیازهای پرستاران و نیز برآورد توقع پزشکان چنین بخش های جهت توانمندسازی پرستاران این بخش ها می باشد. اخیراً نیز دفتر پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجوز برنامه پنج روزه پرستاری مراقبت ویژه نوزادان برای پرستاران چنین بخش هایی با اخذ حق ثبت نام توسط دانشکده های پرستاری را صادر نموده است.

در حال حاضر با وجود قریب ۱۴۰۰ تخت واحدهای مراقبت ویژه نوزادان، خلاء پرستاران زبده و متخصص در چنین بخش هایی شدت احساس می گردد. بنابراین تقاضای بسیاری برای حضور پرستاران آموزش دیده در این بخش ها هم از سوی پرستاران و نیز پزشکان و مسئولین وجود دارد. در مطالعات گسترده از جمله مطالعه ای که در سال ۱۳۸۰ در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران پیرامون چالش در آینده آموزش پرستاری نیز با هدف طراحی آموزش پرستاری و در مواجهه با تغییر در امر مراقبت بهداشتی و درمانی صورت گرفت هم بر توجه به نیازهای مردم و توسعه بخش های جدید و آموزش حرفه ای تأکید گردید. تجربه دانشگاه علوم پزشکی تهران نیز پس از برگزاری دو دوره در این حیطه گویای افزایش دانش، نگرش و توانمندی شرکت کنندگان پس از شرکت در این دوره ها بوده است.

۳- ارزش های حاکم بر رشته (Values)

دانش آموختگان این رشته با تکیه بر رعایت عدالت و ارزش های اخلاقی و اسلامی، حفظ کرامت و شأن والای انسانی، عدالت اجتماعی، انسان گرایی، ارج نهادن به کارکنان، مسئولیت پذیری، صداقت علمی و حرفه ای، تعهد پذیری، کار گروهی، نوآوری، احترام به بیماران و خانواده های آنان و مسئولیت در قبال کارکنان در جهت تأمین، حفظ و ارتقا سلامت نوزادان کشور تلاش می نمایند. در این راستا موارد زیر از جمله ارزش های مورد نظر می باشد:

۱- رعایت عدالت و ارزش های اجتماعی و اخلاقی، مذهبی و اسلامی

۲- حفظ کرامت و شأن والای انسانی

۳- توجه به عدالت اجتماعی

۴- ارج نهادن به دیگر کارکنان

۵- صداقت علمی و اخلاق حرفه ای

۶- تعهدپذیری

۷- پاسخگویی

۸- مشارکت و کار گروهی

۹- احترام به حقوق نوزادان و خانواده های آنها

۱۰- مسئولیت در قبال دیگر کارکنان

۱۱- ارائه حمایت همه جانبه

۱۲- مراقبت خانواده محور

۱۳- جامعه محوری

۱۴- پیشقدم شدن در کنترل کیفیت

۴- چشم انداز رشته (Vision)

انتظار می رود همگام با گسترش بخش های مراقبت ویژه نوزادان در سطح کشور طی ده سال آینده، این موارد به دنبال تربیت چنین دانش آموختگانی میسر گردد:

۱. ارتقا دانش و مهارت پرستاران بخش های مراقبت ویژه نوزادان نیز به سطح قابل قبول

در کل کشور بر اساس استانداردهای جهانی به عنوان بهترین در سطح منطقه

۲. بهبود وضعیت مراقبت پرستاری ویژه نوزادان با بهره گیری از ابعاد مختلف آموزشی و

پژوهشی بر محور خانواده

۳. اختصاص سهم قابل توجهی در ارائه نظام سلامت توسط پرستاران بخش های مراقبت ویژه نوزادان در ارتقا شاخص های بهداشتی و کاهش میزان مرگ و میر نوزادان در کشور

۵- رسالت رشته (Mission)

رسالت رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری مراقبت ویژه نوزادان عبارت از کاهش مرگ و میر و عوارض ناشی از بیماری نوزادان بستری در بخش های ویژه و گسترش ساختاری در ارتقاء روند مراقبت های پرستاری و تربیت دانش آموختگانی کارآمد با توانایی ها و فراتوانایی های لازم می باشد. پیشرفت های طب نوزادان امکان تولد و بقا نوزادان نارس، کم وزن و بدحالی را فراهم کرده که نیاز به مراقبت خاص دارند. به دلیل افزایش تعداد جمعیت چنین نوزادانی که نیاز به مراقبت های ویژه دارند، ایجاد و توسعه و تجهیز بخش های ویژه در دنیا و کشور ما نیز ضرورت پیدا کرده است. آموزش های پرستاران در سطح کارشناسی پاسخگوی برآوردن چنین نیازهایی نبوده و بسیاری از پرستاران در طی سال ها کار در این حرفه به صورت عملی کسب تجربه می نمایند. لذا متعاقب این مسئله تربیت و آموزش پرستارانی حرفه ای که بتوانند پاسخگوی ارائه مراقبت مطلوب و همه جانبه باشند، رو به افزایش بوده است. این پرستاران نقش مهمی در تعامل رشته های نوزادان و پریناتالوژی را برعهده دارند.

این پرستاران با توجه به ارزش های حاکم بر این رشته، مراقبت از نوزادان پرخطر را در بخش های ویژه نوزادان در سطح سوم مراقبتی و انجام پژوهش های کاربردی بالینی را برعهده دارند. در صورت تأمین نیروی انسانی بخش های مراقبت ویژه نوزادان از دانش آموختگان این رشته در آینده، آنها می توانند در سطح دوم مراقبتی نیز ارائه خدمات نمایند.

۶- اهداف کلی رشته (Aims)

هدف کلی رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری مراقبت ویژه نوزادان، تربیت دانش آموختگانی است که دارای دانش، نگرش و توانمندی های لازم در زمینه حوزه اصلی کاری (مراقبت از نوزادان نارس و یا بدحال) و توانایی ها و فراتوانایی های لازم (رفتار حرفه ای، مهارت های ارتباطی، فن آوری اطلاعات، خودآموزی مادام العمر، پژوهش، مدیریت و ارتقاء کیفیت مراقبتی، حل مسئله، مستندسازی و ...) به صورت زیر باشند:

۱. دانش پرستاری

۲. ارتقاء نگرش و عملکرد لازم در مورد مراقبت از نوزادان نارس و یا بد حال
۳. ارتقاء مهارت های ارتباطی و مهارت های میان فردی و درون گروهی بهینه در دانش آموختگان
۴. ارتقاء نگرش و مهارت های لازم در مورد رفتار حرفه ای
۵. ارتقاء دانش، نگرش و مهارت لازم در زمینه پژوهش های کاربردی
۶. ارتقاء دانش، توانمندی، نگرش و حمایت لازم در مورد فن آوری اطلاعات (ICT, IT) و مستندسازی
۷. ارتقاء دانش، نگرش و مهارت مناسب در زمینه کاربرد مدیریت، برنامه ریزی و ارتقاء کیفیت مستمر در امور مراقبت و آموزش مرتبط با نوزادان نارس و یا بد حال
۸. ارتقاء فراتوانایی خودآموزی مادام العمر از طریق تقویت و ممارست مهارت های خودارزیابی و ارتقاء خود
۹. ارتقاء فراتوانایی نقد خلاقانه و حل مسئله در شرایط بحرانی

۷- نقش های دانش آموختگان (Role Definition)

دانش آموختگان این رشته دارای نقش های مراقبتی - حمایتی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی می باشند.

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis)

* وظایف حرفه ای دانش آموختگان در نقش مراقبتی - حمایتی

- ارائه ماهرانه مراقبت های پرستاری و اجرای مداخلات لازم پرستاری جهت نوزادان نیازمند به مراقبت های ویژه با رویکرد سلامت جسمی و روانی نوزاد و خانواده آنها
- ارائه همزمان مدیریت خودکار و مشارکت جویانه شیرخواران در بخش مراقبت ویژه با رهبری سازماندهی مراقبت فوری و بعدی آنان
- انجام ارزیابی های لازم (غیر تهاجمی) و کمک در انجام ارزیابی های تهاجمی در نوزادان بستری در بخش های ویژه
- تفسیر و تحلیل داده های جمع آوری شده در مورد نوزادان نیازمند به مراقبت های ویژه

- ارائه سیستم حمایتی از خانواده نوزاد در معرض خطر
- ایجاد ارتباط مناسب و مؤثر با نوزاد و خانواده و دیگر افراد گروه مراقبتی

* وظایف حرفه ای دانش آموختگان در نقش آموزشی

- روزآمد نمودن مستمر دانش، نگرش و مهارت با استفاده از روش های متداول آموزش مداوم
- آموزش به سایر افراد گروه مراقبتی نوزادان در بخش ویژه
- ارائه آموزش های لازم و مشاوره های مراقبتی به خانواده های نوزادان در بخش مراقبت های ویژه نوزادان

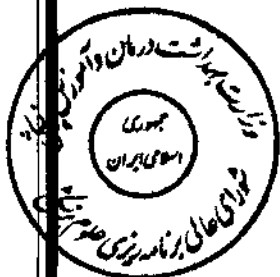
- ارائه طرح ترخیص نوزاد با رویکرد تکامل نوزاد
- آموزش و تداوم سیستم حمایتی به خانواده های نوزادان در معرض خطر در شرایط سرپایی و مراقبت فوری
- مشارکت در تدوین دوره های کوتاه مدت آموزشی و دستورالعمل های مرتبط

* وظایف حرفه ای دانش آموختگان در نقش پژوهشی

- طراحی و انجام پژوهش های کاربردی در مورد مشکلات و چالش های موجود مرتبط با نوزادان و پری ناتالوژی
- تولید شواهد و مقالات در منابع معتبر در مورد مراقبت از نوزاد
- انجام پروژه های مشترک با سایر مراکز و تولید ارائه شواهد قابل تعمیم به کل کشور
- ایجاد ارتباط با مراکز تحقیقات موجود در داخل و خارج از کشور در زمینه مراقبت های نوزادان و پری ناتالوژی

* وظایف حرفه ای دانش آموختگان در نقش مدیریتی

- تحلیل نظام ارائه خدمات پرستاری به نوزادان نارس و یا بدحال در بخش های ویژه
- بهینه نمودن روند ارائه خدمات پرستاری به نوزادان نارس و یا بدحال و خانواده آنان از طریق طراحی و اجرای مداخلات
- بکارگیری ابزارها و روش های مدیریتی جهت ارتقاء عوامل مؤثر بر مراقبت پرستاری و کاهش میزان مرگ و میر، عوارض و ناخوشی و بهبود تکامل نوزادان نارس و یا بدحال

- ارائه مشاوره به مدیران و سیاستگذاران نظام سلامت در زمینه تصمیم سازی های مرتبط با بخشهای ویژه نوزادان نارس و یا بدحال
- فراهم نمودن زمینه همکاری مؤثر و متقابل به صورت یک گروه منسجم بین همکاران شاغل در بخش و گروه پریناتالوژی

۹- استراتژی های راهبردی آموزشی

برنامه آموزشی رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت ویژه نوزادان بر اساس آخرین شواهد موجود در آموزش علوم پزشکی و بر پایه استراتژی اجرایی آموزش، تلفیقی از استراتژی دانشجو محور (Student Centered) و استاد محور (Teacher Centered) می باشد که محورهای اصلی حاکم عبارتند از:

- چگونگی آموزش ارزش های مورد نظر در رشته
 - با استفاده از منابع موجود، اعضا هیئت علمی، محیط آموزشی - بالینی و توجه به اولویت های آموزشی، به کارگیری الگوهای نوین تدریس از قبیل بحث گروهی، آموزش گروهی، حل مسئله، بارش افکار و آموزش مبتنی بر شواهد، ارزش ها و دانش مربوط به رشته، به دانش آموختگان منتقل خواهد شد.
- تربیت نیروی انسانی چندپیشه
 - با توجه به تخصصی شدن مراقبت از نوزادان در علم پزشکی کودکان و نوزادان، لزوم تربیت نیروی حرفه ای خاص این رشته بیشتر احساس می گردد.
- دانشجو-محوری / مدرس-محوری
 - با تأکیدی که بر فعالیت های آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد ارائه می گردد، مبنای استفاده از الگوهای آموزشی بر اساس دانشجو-محوری با حضور فعال و بالینی خواهد بود.
- راهبرد حل مسئله
 - آموزش مبتنی بر حل مسئله در جهت برخورد با مشکلات و مدیریت مناسب خواهد بود.

- راهبرد ادغام یافته
 - توجه به آموزش ادغام یافته جنبه های مختلف دانش نظری و مهارت های عملی که خصوصاً با آموزش و عمل بر بالین بیمار صورت گیرد.
- توجه به نیازها و مشکلات جامعه
 - توجه به نیازهای جامعه با شناسایی صحیح مشکلات جهت برخورد مناسب و مدیریت کارآمد مورد نظر می باشد.
- آموزش حضوری / غیر حضوری
 - کلیه واحدهای درسی به صورت حضوری در کلاس های نظری و محیط بالینی ارائه خواهد شد.

❖ ۱۰- طول دوره و شرایط و نحوه پذیرش در رشته:

پذیرش دانشجو در این مقطع تابع ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. علاوه بر صلاحیت عمومی و سلامت جسمانی دارا بودن مدرک کارشناسی در رشته پرستاری از دانشگاه های مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت شرکت در آزمون ورودی الزامی می باشد.

مواد امتحانی و ضرایب آن

ردیف	مواد امتحانی	ضریب
۱	پرستاری کودکان (کودک سالم و بیمار)	۳
۲	پرستاری مراقبت های ویژه	۲
۳	بهداشت مادران و نوزادان	۲
۴	برنامه کشوری شیر مادر، احیا نوزاد، واکسیناسیون و ارتقا سلامت مادر و نوزاد	۱
۵	زبان انگلیسی	۲

❖ جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش، مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

۱۱- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته :

مطابق با ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی می باشد. راه اندازی این رشته تنها در دانشگاه هایی که تربیت دستیار رشته فوق تخصصی نوزادان را داشته امکان پذیر می باشد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج کشور:

در کشورهای امریکا، کانادا، انگلستان، استرالیا و ... دوره کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه نوزادان و به صورت پرستار بالینی مراقبت ویژه نوزادان (NCNS) (Neonatal Clinical Nurse Practitioner) وجود دارد.

۱۳- رشته های مشابه در داخل کشور:

تا کنون رشته مشابه و موازی با این مقطع وجود ندارد.

۱۴- موارد دیگر: ندارد

فصل دوم
مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری مراقبت های ویژه
نوزادان

مشخصات دوره

۱- نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان
Neonatal Intensive Care Nursing (M.Sc.)

۲- طول دوره و ساختار آن :

مطابق آیین نامه مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

۳- تعداد کل واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد است که به شرح ذیل می باشد:

مجموعه دروس	تعداد واحد
- دروس پایه	۷
- دروس اختصاصی	۲۱
- پایان نامه	۴
جمع	۳۲

علاوه بر واحدهای دوره دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود و جبرانی (جدول الف) را بگذرانند.

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت های

ویژه نوزادان

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		جمع
			نظری	عملی	
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی *	۱	۹	۱۷	۲۶
۰۲	آمار و روش تحقیق پیشرفته	۳	۵۱	-	۵۱
جمع	۴				

* سمدانیدن این درس برای همه دانشجویان به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی است.

جدول ب- دروس پایه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		جمع
			نظری	عملی	
۰۳	مقدمه ای بر پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان	۳	۵۱	-	۵۱
۰۴	نظریه ها و مفاهیم پیشرفته پرستاری نوزادان	۲	۳۴	-	۳۴
۰۵	اصول مدیریت پرستاری و نظریه های رهبری	۲	۳۴	-	۳۴
جمع			۷		

جدول ج - دروس اختصاصی-اجباری (core) و کارآموزی دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته
پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			جمع	پیش نیاز
			نظری	عملی	کارآموزی		
۰۶	آناتومی و فیزیولوژی نوزادان	۲	۳۴	-	-	۳۴	-
۰۷	فیزیوپاتولوژی نوزادان*	۲	۳۴	-	-	۳۴	۰۶
۰۸	داروشناسی بالینی نوزادان	۲	۱۷	۳۴	-	۵۱	۰۷
۰۹	اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۱)	۳	۱۷	-	۱۰۲	۱۱۹	۰۶، ۰۷، ۰۳
۱۰	اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۲)	۴	۳۴	-	۱۰۲	۱۳۶	۰۸، ۰۹
۱۱	اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری نوزادان (۱)	۴	۳۴	-	۱۰۲	۱۳۶	۱۰
۱۲	اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری نوزادان (۲)	۴	۳۴	-	۱۰۲	۱۳۶	۱۰
۱۳	پایان نامه	۴	-	-	-	-	-
جمع		۲۵					

*این درس می تواند به صورت پیش نیاز یا همزمان با آناتومی و فیزیولوژی نوزادان (کد ۰۶) ارائه شود.

فصل سوم
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری مراقبت های ویژه
نوزادان

کد درس: ۰۱

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز:-

هدف کلی: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم، روش های کاربرد نرم افزار و کسب مهارت در استفاده از آن

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری-۱۷ ساعت عملی)

- مفاهیم و پایه های فن آوری داده ها

- سیستم های داده های بهداشتی در بیمارستان

- اصول زبان Binary

- سیستم پردازنده داده ها (In put - CPU - Out put)

- آشنایی با سیستم های کتابخانه ها

- آشنایی کلی با سخت افزار

- سیستم های عامل

کلیات

Linux - Dos

Windows: معرفی آیتم ها - کاربرد

- آشنایی و کاربرد نرم افزارهای مهم

Word

Excell

Photo shop - Power point

SPSS

- آشنایی با اینترنت

- تاریخچه اینترنت و تعریف آن

- آشنایی با کاربرد خدمات اینترنتی

پست الکترونیک

گروه های خبری (News group)

شبکه جهانی «وب»

انواع موتورهای جستجو (Search engines)

انواع "Browser"

نحوه جستجوی اطلاعات در اینترنت

بانک های اطلاعاتی در اینترنت

انواع گفتمان در اینترنت و آشنایی با Telecare و Telmedicine

- جستجو در اینترنت

اصول Search - Pubmed - یافتن Full text مقالات - طراحی استراتژی جستجو-انجام

جستجوی مؤثر در منابع و شناسایی پایگاه های اطلاعاتی مرتبط با علوم پزشکی، نحوه ارتباطات

در اینترنت

- اصول کلی رفع اشکال در Windows

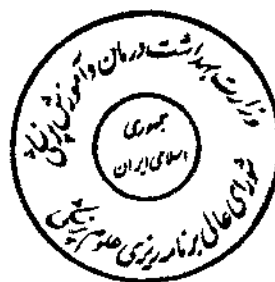
روش ارزشیابی دانشجو:

راهبردهای مورد نظر در ارزیابی دروس عملی شامل: ارزیابی Continuous, objective,

Student centered Multidimensional, Performance می باشد.

منابع:

1. Nicoll LH. Computers in Nursing's Nurses' Guide to the Internet. Lippincott Williams & Wilkins, Last Ed.
2. Cullen R. Health Information on the Internet: A Study of Providers, Quality, and Users. Praeger Paperback, Last Ed.

آمار و روش تحقیق پیشرفته

کد درس: ۰۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم، روش های انجام پژوهش در علوم پزشکی و کسب مهارت در طراحی تحقیق و انجام آن به گونه ای که قادر به طراحی یک طرح پژوهشی و نقد و بررسی پژوهش های دیگران باشد.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

الف - آمار پیشرفته:

- تعاریف و مفاهیم اولیه: متغیر و پراکندگی؛ شاخص های تمایل به مرکز؛ شاخص های پراکندگی؛ شاخص های توزیع؛ اشتباه سیستماتیک، صحت و دقت - عنوان
- رسم نمودار: هیستوگرام (Histogram)؛ نمودارهای خطی (line) و پراکندگی (Scatter)؛ نمودارهای روی هم (Overlay)
- تغییر متغیر و نقاط پرت: تغییر متغیرهای شایع؛ نقاط پرت (Outliers)
- تخمین و آزمون فرضیه: تخمین آماری و محدوده اطمینان؛ آزمون فرضیه؛ مقایسه میانگین و واریانس دو نمونه با هم؛ برآورد نسبت ها و آزمون فرضیه آنها؛ مقایسه نسبتها در دو نمونه مزدوج و غیر مزدوج
- رگرسیون: رگرسیون خطی ساده؛ برآورد پارامترهای رگرسیون؛ آزمون فرضیه پارامترهای رگرسیون؛ مقایسه دو خط رگرسیون با همدیگر؛ رگرسیون معکوس
- آنالیز واریانس: آنالیز واریانس یک طرفه؛ مقایسه های پس از آنالیز واریانس
- مباحث کاربردی بر حسب انتخاب دانشجویان و به تناسب پایان نامه آنها برای کار گروهی

ب- روش تحقیق پیشرفته:

- مروری بر اصول روش تحقیق
- آشنایی با پژوهش (تاریخچه، تعاریف، انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع)
- چهارچوب نظری- پنداشتی و مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع

- اهداف، سئوالات، فرضیه ها، پیش فرض ها، محدودیت های پژوهش،
- روشها و مواد شامل (جامعه، نمونه و روشهای نمونه گیری، محیط پژوهش، متغیرها و مقیاس
- سنجش آنها، روشهای گردآوری داده ها، اعتبار و اعتماد ابزار، نمایش یافته ها، منابع داده ها،
- روشهای آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش)
- نتیجه گیری و پیشنهادات برای کاربرد یافته ها و پژوهش های آتی
- مروری بر انواع مطالعات کیفی
- نحوه تنظیم یک طرح پژوهشی
- اصول و نقد و بررسی پژوهش ها

روش ارزشیابی دانشجو:

- انجام آزمون های مستمر و پایان دوره ای
- ارزیابی فعالیت های دانشجو در کلاس
- ارزیابی تکالیف، سمینارها و فعالیت های گروهی و انفرادی
- ارائه یک طرح پژوهشی و اجرای آن

منابع:

- 1- Wood, GT. Nursing research Method, Critical Appraisal Utilization. Mosby, Last Ed.
- 2- Poilt DF, Hungler BP. Nursing Research: Principles and Methods. Lippincott Williams & Wilkins, Last Ed.
- 3- Varkevisser CM, Pathmanathan CM. Designing and Conducting Health System Research Projects. KIT Publishers, Last Ed.
- 4- Szklo M, Nieto FN. Epidemiology Beyond the Basics. Massachusetts: Jones and Bartlett Publishers, Last Ed.

۵- محمد ک، ملک افضلی ح، نهاپتیان و. روش های آماری و شاخص های بهداشتی. آخرین انتشار

۶- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری

مقدمه ای بر پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان

کد درس: ۰۳

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف: در پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجو قادر باشد با اهمیت سیاست گذاری مراقبت‌های بهداشتی از دوران نوزادی تا دو سالگی و شاخص‌های بهداشتی، اصول مراقبت بهینه از نوزاد، سطوح مراقبتی نوزادان و نقش و وظایف حرفه‌ای پرستار در ارائه خدمات در بخش ویژه نوزادان آشنا شود، فرایند پرستاری در بخش مراقبت ویژه نوزادان و مفاهیم مورد بحث را در مراقبت همه جانبه از نوزاد و خانواده بکار گیرد.

رئوس مطالب: (۵۱) ساعت

۱. مفاهیم طب نوزادان و پریناتالوژی

- جنین و نوزاد

- سن داخل رحمی قابل زندگی

- نوزاد نارس و رسیده

- زایمان نارس و تعیین سن بارداری

- تعاریف مرگ دوره نوزادی، شیرخواری و پری ناتال

- نوزاد کم وزن، وزن مناسب و با وزن بالا نسبت به سن داخل رحمی

- تقسیم بندی نوزادان بر اساس وزن

۲. سیاست‌های سلامت - اقتصاد سلامت و جهت گیری‌های آینده

- افق ۱۴۰۴ و جایگاه ایران در منطقه

- اهداف هزاره و توجه به دستیابی به اهداف چهارم و پنجم در ارتباط با ارتقا سلامت

مادران و نوزادان در کشور

- مدیریت سلامت و هزینه های مدیریت آن
- افزایش تخت های مراقبت های ویژه نوزادان و تعدد بیماران بدحال و نارس نیازمند به بستری
- استفاده بهینه از امکانات حاضر
- هزینه اثربخشی تخت های ویژه نوزادان
- پخش و نشر جایگاه مراقبت های ویژه نوزادان و پری ناتالوژی در پزشکی نوین
- پیشرفت روزافزون دانش پزشکی، پرستاری و علوم وابسته

۳. جایگاه علم نوزادان و پری ناتالوژی

- آمار کشور در مقایسه با دنیا
- تاریخچه دنیا و ایران
- علل مرگ و میر مادران و نوزادان
- اهمیت توجه به علل مرگ و میر مادران و نوزادان در شاخص های سلامت جامعه

۴. نیاز به دوره کارشناسی ارشد پرستاری بخش مراقبت ویژه نوزادان

- ویژگی رشته
- آمار تولد
- آمار مرگ و میر داخل رحمی و تولد نوزاد نارس و کم وزن
- تعداد رو به تزاید تخت های ویژه نوزادان
- اهمیت حضور پرستار مجرب در ارائه خدمات در بخش ویژه نوزادان
- شدت کمبود و نیاز مبرم

۵. اهمیت ارائه خدمات سطح بندی در ارتقا سلامت مادران و نوزادان

- ارتباط تنگاتنگ مادران و نوزادان
- تاریخچه سطح بندی در دنیا
- سطح بندی و اقتصاد
- سطح بندی و خدمات بهینه
- اصول سطح بندی
- ساختار ارائه خدمات در سطح بندی

۶. سطوح مراقبتی در طب نوزادان

- سطح ۱
- سطح ۲

- سطح ۳
- استاندارد ها و ساختار سطوح مراقبتی نوزادان
- ساختار
- فضا
- تجهیزات
- پرسنل
- درک درست از انواع نوزادان محتاج به مراقبت های ویژه
- درک درست از زمان صحیح خروج نوزاد از شرایط مراقبت های ویژه
- درک درست از انتقال نوزادان در صورت بروز بحران
- کمبود و تخت و توجه به اولویت
- اقتصاد طب مراقبت ویژه نوزادان
- ۷. سیاست های سلامت محور و جهت گیری آینده
- سیاست گذاری مراقبت های بهداشتی نوزادان تا ۲ سالگی (واکسیناسیون)
- برنامه کشوری مراقبت ارتقا سلامت مادر و نوزاد برنامه کشوری واکسیناسیون کودکان و نوزادان
- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در ارتقا سلامت نوزاد و خانواده
- سیاست گذاری در پرستاری مراقبت ویژه نوزادان
- مشارکت در سیاست گذاری سلامت نوزاد و خانواده
- جامعه و نقش پرستار بخش ویژه نوزادان
- ۸. فرآیند پرستاری بخش نوزادان و نیازهای اساسی نوزاد و خانواده
- پرستاری همه جانبه
- مراقبت خانواده محور
- نقش پرستار در مراقبت نوزاد و خانواده
- ۹. نقش پرستار حرفه ای بخش ویژه نوزادان
- نقش های بالینی
- مهارت های بالینی مرتبط با نوزادان
- توانمندی در ادغام توانایی های همه جانبه
- تفکر پویا و نقادانه

- نقش های علمی
 - تفکر و ارزیابی علمی
 - به کارگیری دروس علمی
 - درک صحیح از مراقبت مبتنی بر شواهد
- نقش های آموزشی
 - نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان به عنوان آموزش دهنده و آموزش گیرنده خودآموزی مادام العمر
 - انواع فعالیت های آموزشی کوتاه مدت ضمن خدمت
 - دوره های آموزشی نظری، کارگاهی و بالینی
 - شرکت در همایش های ملی، منطقه ای و دنیا
 - عملکرد مبتنی بر حرفه پرستاری مراقبت ویژه های نوزادان
 - مشارکت و تداوم دیدگاه مثبت به حرفه پرستاری
 - مشارکت و تداوم دیدگاه مثبت به پرستاری مراقبت ویژه نوزادان
 - مدیریت تنش در بخش های مراقبت ویژه نوزادان
 - تمیزدادن مرزهای حرفه ای بین پزشک و پرستار بخش مراقبت های ویژه نوزادان
 - رعایت حریم حفظ اسرار پزشکی در خصوص نوزادان و خانواده شان
 - شناسایی و رفع برخورد منافع و تضادها
 - ارتباط مداوم و مناسب بالینی و علمی با گروه های پزشکی و غیرپزشکی
- ۱۰. مدیریت و پایش کنترل عفونت در بخش ویژه نوزادان
 - نمونه گیری و ارسال صحیح آزمایشگاهی از نوزادان و کارکنان
 - نمونه گیری صحیح از محیط
 - ارزیابی عفونت و تشخیص به موقع شیوع عفونت
 - شناسایی عوامل خطر عفونت در محیط
 - راهبرد کاهش خطر عفونت در محیط
 - اصول کنترل عفونت
 - سیاست گذاری در امر کنترل عفونت
 - راهکارهای پایبندی به اصول کنترل عفونت
 - شناسایی عادات رفتاری و شرایط خطر ساز در گسترش عفونت

- رفتارهای پرخطر در بخش عفونت به خود، نوزادان، درمانگران و ملاقات‌کنندگان

- نمونه‌گیری صحیح محیطی و انسانی برای کنترل عفونت و شناسایی عوامل بروز اپیدمی عفونی

- قوانین جداسازی در بخش ویژه نوزادان

۱۱. مدیریت و سامان دهی بخش ویژه نوزادان

- هوشیاری در مورد شرایط پرخطر

- ارتقا و کنترل کیفیت

ارتقا و توسعه نقش پرستار حرفه ای در بخش ویژه نوزادان
پایش‌های محیطی

- پاکیزگی عمومی محیط کار بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان

- عبور و مرور در بخش مراقبت‌های ویژه در ارتباط با فضای آلوده و تمیز

- کیفیت هوای محیط، درجه حرارت و رطوبت

- پاکیزگی و چیدمان مناسب ابزار و تجهیزات پزشکی بخش مراقبت‌های ویژه

- دسترسی منطقی به تمام تجهیزات لازم

- بررسی‌های دوره‌ای تجهیزات و کالیبراسیون آنها

۱۲. مسائل قانونی

- روند مراقبت پرستاری

- حقوق بیمار و خانواده

- بیمه حرفه ای

- حیطه مسئولیتی

- استاندارد مراقبتی

- نحوه برخورد با خطاها و اشتباهات در بخش ویژه

- مستندسازی

- اخذ رضایت

- بیمه حرفه ای پرستاری

۱۳. ایمنی بیمار در بخش ویژه نوزادان

- ساختار مراقبت امن در بخش ویژه نوزادان

- خطاها و اشتباهات در بخش ویژه نوزادان

گزارش دهی و مستندسازی
کاهش خطاهای انسانی در بخش ویژه
سیاست های تشویقی و سیستم خودگزارش دهی در کاهش خطا و ارتقا
کیفیت

پایش سیستم و ارتقا کیفیت ارائه خدمات
نقش و مدیریت پرستاری در ارتقا کیفیت مراقبت پرستاری و کاهش خطا
منابع اینترنتی در کاهش خطا

۱۴. دیدگاه های اخلاقی و قانونی در مراقبت از نوزادان

- حقوق نوزاد و خانواده
- اصول اخلاقی
- نحوه برخورد با مسائل قانونی
- مراقبت از نوزاد در مراحل نهایی
- مراقبت از خانواده در نوزاد در مراحل نهایی

۱۵. حمایت روانی-اجتماعی بخش مراقبت ویژه نوزادان

- اهمیت ارتباط
- اصول ارتباط و اطلاع رسانی در بخش ویژه نوزادان
- مددکاری و حمایت های خانواده و اجتماعی
- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در حمایت روانی-اجتماعی

۱۶. پژوهش در بخش مراقبت ویژه نوزادان

- نقش پرستار بخش مراقبت ویژه نوزادان در پژوهش
- مهارت های رایانه ای و بهره گیری از پایگاه های اطلاعاتی
- اصول پژوهش
- نقش پرستار در پژوهش های کاربردی
- ارتقا دانش پرستاری با انجام پژوهش
- اخلاق در پژوهش

روش ارزشیابی دانشجوی:

منابع:

1- Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed.

۲- آخرین شاخص های آماری کشور

۳- برنامه افق ۱۴۰۴

۴- اهداف هزاره سازمان جهانی بهداشت و سازمان ملل

۵- برنامه کشوری واکسیناسیون کودکان و نوزادان

۶- برنامه کشوری مراقبت ارتقا سلامت مادر و نوزاد

نظریه ها و مفاهیم پیشرفته پرستاری نوزادان

کد درس: ۰۴

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف: در پایان این درس انتظار می رود که دانشجو قادر باشد الگوهای پنداشتی معرفی شده، فرآیند پرستاری و مفاهیم مورد بحث را در طرح برنامه از مددجو (مددجویان) به کار گرفته و در سمت آموزشی می تواند از عهده انتقال این مفاهیم در امر آموزش دانشجویان برآید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

۱. فرآیند پرستاری و نظریه های زیرساز آن، نظریه عمومی سیستم ها، نظریه نیازهای اساسی بشر
۲. مراقبت خانواده محور
۳. جامعه و نقش پرستار
۴. حمایت روانی-اجتماعی
۵. نقش پرستاری در تأمین، حفظ و ارتقا سلامت
۶. نظریه پردازی در پرستاری، تکوین الگوهای پنداشتی و معرفی الگوهای اصلی
۷. سلامت روان
۸. واکنش های طبیعی و الگوهای سازشی
۹. فرزندپروری
۱۰. تولد نوزاد و خانواده
۱۱. روانشناختی نوزاد و خانواده
۱۲. پیوستگی و وابستگی
۱۳. ریتم های بیولوژیکی
۱۴. خواب
۱۵. درد
۱۶. لمس
۱۷. محدوده قلمرو انسان
۱۸. مرگ و داغ دیدگی

۱۹. تصویر ذهنی انسان از جسم خویش
۲۰. محرومیت از ادراکات حسی و دریافت بیش از حد آن
۲۱. رشد و تکامل
۲۲. مراقبت تسکینی و بازتوانی

روش ارزشیابی دانشجو:

امتحان کتبی، ارائه تکالیف و ارائه سمینار

منابع:

- ۱- دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه، نظریه پردازی و نظریه های پرستاری، تهران.
- 2- Taylor C, Lilis C. Fundamentals of Nursing. Last Ed. Lippincott Williams & Wilkins

اصول مدیریت پرستاری و نظریه های رهبری

کد درس: ۰۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف: پس از اتمام این درس دانشجوی می بایست قادر به کاربرد تئوری ها و نظریه های مدیریت سازمانی و رفتاری در گستره عمومی و پرستاری و سیر تکاملی، تغییر و تحولات و هم چنین بحث و تشخیص نظریه های مختلف رهبری به منظور ارائه نقش و رفتار رهبری و ایجاد تغییرات لازم در سازمان ها توسط افراد باشد.

رئوس مطالب: (۳۴) ساعت

۱. پایه و اصول مدیریت کلاسیک
۲. پایه و اصول مدیریت رفتاری، روابط انسانی
۳. پایه و اصول علم مدیریت، چارچوب علمی مدیریت برای تصمیمات
۴. پایه و اصول مدیریت جدید (شیکه)
۵. مدیریت در بحران
۶. تئوری های رهبری
۷. رفتار و شخصیت رهبر
۸. رهبری و قدرت اجتماعی
۹. روابط رهبر و پیروان
۱۰. فرآیند ارتباطات و حمایت
۱۱. قدرت و اختیار
۱۲. فلسفه و اهداف در رسالت پرستاری
۱۳. بهره وری بهینه از منابع
۱۴. آموزش حین خدمت و بازآموزی
۱۵. تأمین، حفظ و ارتقا سلامت
۱۶. سنجش و ارزشیابی (در خدمات پرستاری)

۱۷. استانداردها و حسابرسی پرستاری
۱۸. بودجه و اقتصاد بیمارستانی
۱۹. تأمین نیروی انسانی
۲۰. تقسیم وظایف
۲۱. مدیریت بحران
۲۲. مدیریت کنترل کیفیت
۲۳. مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی، ارائه تکالیف و ارائه سمینار

منابع:

- ۱- موسوی سیداحمد، ذکاوتی رویا، موسوی فاطمه. اصول و مبانی مدیریت در پرستاری.
- ۲- استیفنی، رابینز، رفتار سازمانی - مفاهیم، نظریه ها، کاربردها.
- ۳- ویلیام دیندر و اندایکدا - چندلر. اخلاق بالینی: نظری به کاربرد اخلاق بالینی در درمان.
- 4- Huber D, Nagelkerk J. Leadership and Nursing Care Management. Saunders Elsevier, Last Ed.
- 5- Finkelman A, Kenner C. Professional Nursing Concepts: Competencies for Quality Leadership, Jones & Bartlett Publishers, Last Ed.

آناتومی و فیزیولوژی نوزادان

کد درس: ۰۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:-

هدف: هدف از تدریس این درس، گسترش معلومات دانشجویان در علوم پایه (آناتومی، فیزیولوژی و جنین شناسی) در ارتباط مستقیم با سلامت نوزادان می باشد و آماده ساختن دانشجویان برای کسب تجربیات با نوزادان بیمار با مشکلات دستگاه های مختلف بدن می باشد.

رفوس مطالب: (نظری ۳۴ ساعت)

۱. روند بارداری و فیزیولوژی مادر باردار
۲. آناتومی و فیزیولوژی جنین و زمان پیش از تولد
۳. آناتومی و فیزیولوژی کلی نوزاد و تفاوت با سنین بزرگسالی
۴. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه قلبی و عروقی
۵. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تنفسی
۶. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارشی و تغذیه نوزادان (با تأکید بر تغذیه با شیر مادر)
۷. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه کلیوی و تعادل آب و املاح
۸. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ادراری و تناسلی
۹. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه غدد و متابولیسم
۱۰. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه خونی
۱۱. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ایمنی و بیماری های عفونی
۱۲. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه عصبی
۱۳. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوش، حلق، بینی و گلو و چشم
۱۴. آناتومی و فیزیولوژی دستگاه پوستی

روش ارزشیابی دانشجویان:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره

منابع:

1. Blackburn S. Maternal, Fetal, & Neonatal Physiology: A Clinical Perspective (Maternal Fetal and Neonatal Physiology). Saunders, Last Ed.
2. Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed
3. Wong DL, Wilson D, Ahmann E. Whaley & Wong's Nursing Care of Infants and Children. Mosby-Year Book, Last Ed.
4. Wong DL. Whaley & Wong's Essentials of Pediatric Nursing. Mosby-Year Book, Last Ed.

فیزیوپاتولوژی نوزادان

کد درس: ۰۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز یا همزمان: آناتومی و فیزیولوژی نوزادان

هدف: هدف از تدریس این درس، گسترش معلومات دانشجویان در علوم پایه (پاتوفیزیولوژی، بررسی وضعیت سلامت درمان و ارتباط آن با بیماری ها و تأثیر عوامل محیطی و ژنتیک بر سلامت نوزاد) در ارتباط مستقیم با سلامت نوزادان می باشد و آماده ساختن دانشجویان برای کسب تجربیات با نوزادان بیمار با مشکلات دستگاه های مختلف بدن در مراکز درمانی و پیگیری بعدی می باشد.

رئوس مطالب: (نظری ۳۴ ساعت)

۱. فیزیولوژی جنین و زمان پیش از تولد
۲. اثر زایمان بر جنین
۳. تطابق با زندگی خارج رحمی
۴. تنظیم درجه حرارت (Thermoregulation)
۵. عملکرد غیر طبیعی بافت ها و اندام ها و ارتباط آن با بروز بیماری ها
۶. عوامل مؤثر در بروز بیماری ها و شرایط خاص
۷. پاتوفیزیولوژی بیماری ها و مشکلات شایع در دوره نوزادی

- دستگاه قلبی و عروقی
- دستگاه تنفسی
- دستگاه گوارشی و تغذیه
- دستگاه کلیوی و تنظیم آب و املاح
- دستگاه ادراری و تناسلی
- دستگاه ایمنی و بیماری های عفونی
- دستگاه غدد و متابولیسم
- دستگاه خونی
- دستگاه عصبی
- دستگاه گوش، حلق، بینی و گلو و چشم

- دستگاه پوست

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره

منابع:

- 1-Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed
- 2-Wong DL, Wilson D, Ahmann E. Whaley & Wong's Nursing Care of Infants and Children. Mosby-Year Book, Last Ed.
- 3-Wong DL. Whaley & Wong's Essentials of Pediatric Nursing. Mosby-Year Book, Last Ed.

داروشناسی بالینی نوزادان

کد درس: ۰۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: فیزیوپاتولوژی نوزادان

هدف: در پایان این درس انتظار می رود که دانشجو قادر باشد با اثرات دارویی، عوارض مصرف داروها و اصول مراقبت و احتیاطات پرستاری و نحوه آماده سازی داروهای حساس در بخش ویژه نوزادان و آموزش نحوه مصرف دارو به خانواده ها و نیز داروها و شیردهی و چگونگی آماده سازی و مصرف محلول تغذیه وریدی در بخش ویژه نوزادان آشنا شود.

رئوس مطالب :

الف - (۱۷ ساعت نظری)

۱. اصول داروشناسی

- ترمینولوژی در داروشناسی

- پایش درمانی داروها

- مفاهیم کلی فارماکوکیتیک و فارماکودینامیک

۲. تقسیم بندی داروها (شامل تعاریف، انواع، اصول استفاده از هر یک از داروها و شرایط خاص دوره نوزادی)

- آنتی بیوتیک ها

- داروهای تنفسی

- داروهای قلبی

- داروهای دستگاه اعصاب مرکزی

- داروهای مدر

- ایمن سازی

۳. کاربرد داروشناسی بالینی در پرستاری مراقبت ویژه نوزادان

- توجه به شرایط خاص دوره نوزادی

- بیماری های خاص و متابولیسم داروها

- نحوه محاسبه و تجویز داروهای حساس

- آگاهی به میزان و نحوه تجویز داروهای رایج

۴. پایش دارویی

- نحوه پایش، نقش پرستار در پایش داروها در بخش ویژه و پیشگیری از عوارض دارویی، اصول مستندسازی و گزارش دهی عوارض دارویی

۵. اصول آماده سازی محلول های تغذیه وریدی

- اشاره به اهمیت تغذیه وریدی در نوزادان بدحال و نارس در بخش ویژه (بحث اصلی تغذیه وریدی در واحد اصول مراقبت نوزادی ارائه می شود)، نحوه تجویز (مسیر محیطی/مرکزی)، نحوه آماده سازی، مراقبت های پرستاری و پایش حین تجویز محلول های تغذیه وریدی

۶. تجویز داروها و شیر مادر

- نحوه متابولیسم داروها در شیر مادر
- داروهای قابل مصرف در هنگام شیردهی

ب - عملی: (۳۴ ساعت)

تجویز امن داروها با در نظر گرفتن مسئولیت پرستاری در مراقبت از نوزاد با توجه به وظایف حرفه ای، اخلاقی و قانونی، دانش عمیق در رابطه با فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک در کاربرد داروها، نحوه آماده سازی و مراقبت از بیمار در حین تجویز داروهای حساس در نوزادان بستری، نحوه پایش داروهای رایج، ارزیابی علائم حیاتی نوزاد در حین تجویز، بررسی برون ده و دریافتی های بیمار و ارزیابی عملکرد کلیوی، ارزیابی دقیق بالینی نوزاد از نظر اثرات و مسمومیت دارویی، کنترل مجدد میزان داروهای تجویز شده، تجویز منطقی دارویی در رابطه با زمان و نحوه تجویز، مراقبت های حین تجویز داروها، نحوه آماده سازی و تجویز محلول های تغذیه داخل وریدی و آموزش به خانواده ها در مورد نحوه مصرف داروهای خاص پس از ترخیص و عوارض دارویی

روش ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی نظری در میان ترم و پایان ترم و ارزیابی عملی، انجام دو پروژه با گزارش نحوه تهیه و آماده سازی، تجویز و پایش دارویی در بخش ویژه نوزادان، یا تهیه راهنمای تجویز و پایش داروی حساس بخش ویژه نوزادان

منابع:

1. Trounce J. Clinical Pharmacology for nurses. Churchill Livingstone publisher, Last Ed.
2. Yaffe JF, Aranda JV Neonatal and Pediatric Pharmacology: Therapeutic Principles in Practice. Lippincott Williams & Wilkins, Last Ed.
3. Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed
4. Young T, Mangum B. NeoFax. Thomson Reuters, Last Ed.
5. The Northern Neonatal Network. Neonatal Formulary: Drug Use in Pregnancy and the First Year of Life (Northern Neonatal Network). Wiley Blackwell. Last Ed.

اصول مراقبت‌های پرستاری نوزادان (۱)

کد درس: ۰۹

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - کارآموزی

پیش نیاز: مقدمه ای بر پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان، آناتومی و فیزیولوژی نوزادان و فیزیوپاتولوژی نوزادان

هدف: هدف این درس ایجاد توانایی در دانشجو برای شناخت اصول و مفاهیم مراقبت‌های معمول پیش از تولد و هنگام تولد از نوزادان، مراقبت‌های معمول از نوزاد و برقراری ارتباط مناسب با خانواده و شناسایی نوزاد در معرض خطر و درک آگاهی‌های لازم در زمینه‌ها و مشکلات مربوطه، آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت‌های مناسب با توجه به نقش پرستار در مراقبت از نوزادان و خانواده‌های آنان از زمان تولد تا ترخیص می‌باشد.

رئوس مطالب: (نظری ۱۷ ساعت - کارآموزی ۱۰۲ ساعت)

۱. مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل

- تعاریف

- تغییرات فیزیولوژیک سیستم‌های بدن

- مراقبت‌های پیش از زایمان در حین بارداری

- ارزیابی وضعیت جنین

- تخمین سن بارداری

- غربالگری در دوران بارداری

- نحوه ارزیابی دوران بارداری

- روند بارداری و زایمان طبیعی

- مراقبت پس از زایمان

۲. مراقبت‌های دوران بارداری در معرض خطر

- مراقبت‌های پیش از زایمان در حین بارداری

- ارزیابی سلامت جنین

- روند بارداری در معرض خطر

- مراقبت پس از زایمان با مشکل و در معرض خطر

۳. بیماری ها و مشکلات مادر در حین بارداری

- دیابت ملیتوس
- افزایش فشار خون
- عفونت های داخل رحمی
- سایر موارد

۴. مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد

- زایمان زودرس
- جداشدن زودرس جفت و جفت سرراهی
- زایمان با نمای غیر معمول
- پرولاپس بند ناف
- آسیب های زایمان
- تجویز مسکن ها و داروهای هوشبری در زمان زایمان

۵. سوء مصرف مواد در دوران بارداری

- اهمیت توجه به مصرف مواد در بارداری
- نحوه برخورد با مادر معتاد
- داروهای مصرفی و اثرات حاصله
- غربالگری در دوران بارداری
- تولد و نحوه برخورد
- مراقبت های پرستاری
- شیردهی و مصرف مواد
- پیگیری و نکات اخلاقی

۶. تطابق با زندگی خارج رحمی

- آناتومی و فیزیولوژی
- تغییرات قلبی-عروقی، تنفسی، متابولیک
- مسائل و مشکلات خاص نوزاد در تطابق با زندگی خارج رحمی
- تشخیص نوزاد در معرض خطر

۷. ارزیابی نوزاد سالم و مراقبت های رایج پس از تولد

- ارزیابی اولیه در اتاق زایمان
- تماس پوست به پوست و اولین تغذیه با شیر مادر

- مراقبت اولیه شامل ویتامین کا، پیشگیری چشمی، واکسیناسیون، شستشوی نوزاد
- آگاهی و آموزش به والدین
- هم اتاقی مادر و نوزاد و تداوم شیردهی
- پیگیری های لازم پس از تولد نوزاد سالم
- اصول غربالگری دوره نوزادی

۸. ارزیابی فیزیکی

- تاریخچه پری ناتال
- ارزیابی بالینی نوزاد
- ارزیابی سن داخل رحمی در نوزاد نارس و کم وزن، نحوه استفاده از جداول بالارد و ...

- ارزیابی معیارهای رشدی و تقسیم بندی رشد نوزاد
- ارزیابی واکنش های معمول عصبی نوزاد

۹. اصول احیا نوزادان

- پیش بینی و آمادگی
- احیا گام به گام نوزاد بر اساس آخرین دستورالعمل
- نحوه برخورد با نوزاد با آپیراسیون مکونیوم
- احیا نوزاد نارس
- احیا نوزاد در شرایط خاص
- تصمیم گیری و مسائل اخلاقی
- عوارض و مراقبت های پس از احیا

۱۰. اصول تثبیت نوزادان

- اهمیت تثبیت نوزاد پس از احیا در بقا نوزاد و قبل از انتقال
- اهمیت مراقبت امن در تثبیت نوزاد
- توجه به اهمیت و نحوه تثبیت قند خون، درجه حرارت، کمک تنفسی، خورسانی، ارزیابی آزمایشگاهی و مسائل عاطفی خانواده

۱۱. اصول انتقال نوزاد

- اهمیت انتقال امن
- اصول انتقال نوزاد
- روند انتقال

- ملزومات انتقال نوزاد
- مدیریت انتقال
- کنترل کیفیت
- تیم انتقال
- هماهنگی و اطلاع رسانی
- مراقبت های حین انتقال
- گزارش دهی و مستندسازی در روندانتقال

ب - کارآموزی : ۲ واحد (۱۰۲ ساعت)

دانشجویان طبق اهداف مبانی نظری را محیط های کارآموزی به صورت عملی به کار می بندند. به علاوه مقوله های احیا، تثبیت و انتقال نوزاد را در کارگاه های مربوطه عملاً آموزش می بیند.

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

منابع:

- 1- Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed.
- 2- Williamson A, Crozier K. Neonatal Care: A Textbook for Student Midwives and Nurses .Reflect Press Ltd, Last Ed .
- 3- AAP. Textbook of Neonatal Resuscitation. American Academy of Pediatrics; Last Ed.
- 4- Karlen KA. The STABLE Program. The STABLE program pub., Last Ed.
- 5- Wong DL, Wilson D, Ahmann E. Whaley & Wong's Nursing Care of Infants and Children. Mosby-Year Book, Last Ed.
- 6- Wong DL. Whaley & Wong's Essentials of Pediatric Nursing. Mosby-Year Book, Last Ed.

اصول مراقبت‌های پرستاری نوزادان (۲)

کد درس: ۱۰

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری-کارآموزی

پیش نیاز: داروشناسی بالینی نوزادان و اصول مراقبت‌های پرستاری نوزادان (۱)

هدف : آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت‌های مناسب مراقبت همه جانبه از نوزاد و خانواده آنان با تأکید بر رویکرد تکاملی و مراقبت بر محور خانواده در طی بستری در بخش‌های ویژه نوزادان در جهت ارتقا سلامت چنین نوزادانی می‌باشد.

رئوس مطالب : (نظری ۳۴ ساعت - کارآموزی ۱۰۲ ساعت)

۱. تنظیم درجه حرارت

- اهمیت تنظیم حرارت و خطر هیپوترمی در نوزاد
- تفاوت‌های فیزیولوژیک مؤثر بر تنظیم درجه حرارت
- نحوه تنظیم درجه حرارت بدن نوزاد
- نقش پرستار در ارتقا سلامت جسمی و روانی نوزاد و مراقب
- توجه به پیگیری معمول پس از تولد
- آموزش‌های لازم حین ترخیص نوزاد تازه متولد
- توجه به تداوم تغذیه با شیر مادر

۲. اصول مایع درمانی

- اهمیت مایع درمانی در نوزادان
- تعادل مایعات
- اختلالات معمول آب و املاح
- تعادل اسید و باز و اختلالات رایج

۳. متابولیسم قند و تنظیم خون

- نحوه تعادل قند در نوزادان
- تنظیم قند خون
- شناسایی نوزاد در معرض هیپوگلیسمی

- نوزاد مادر دیابتی
- نحوه برخورد با هیپرگلیسمی
- هیپرگلیسمی و اهمیت آن در دوره نوزادی
- علل هیپرگلیسمی در نوزادان
- نحوه برخورد با هیپرگلیسمی

۴. اصول تغذیه نوزادان

- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش نوزادان
- نیازهای تغذیه‌ای نوزادان
- اهمیت شروع تغذیه زودهنگام
- تغذیه با شیر مادر
- روش‌های رایج تغذیه‌ای نوزادان
- نحوه پایش رشد
- اصول تغذیه وریدی و نحوه پایش
- مراقبت‌های لازم و مداخلات پرستاری

۵. حمایت‌های تکاملی

- شناخت موانع موجود در روند تکامل طبیعی در بخش‌های ویژه نوزادان
- روش‌های کاهش تنش در بخش‌های مراقبت ویژه به منظور بهبود وضعیت تکاملی نوزادان

- ارزیابی تکاملی نوزاد

۶. بررسی‌های رایج تشخیصی و آزمایشگاهی

- بررسی‌های رایج آزمایشگاهی در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان
- اهداف انجام ارزیابی‌های آزمایشگاهی
- نحوه جمع‌آوری نمونه‌ها
- نقش پرستار در مراقبت از نوزاد در حین نمونه برداری در کاهش درد و تنش و عوارض بعدی

- نمونه‌گیری جهت غربالگری‌های رایج دوره نوزادی
- تفسیر بررسی‌های رایج آزمایشگاهی در دوره نوزادی

۷. تصویربرداری

- مفاهیم

- اصول تصویربرداری در دوره نوزادی
- عکس های رادیولوژی معمول در بخش ویژه نوزادان
- مخاطرات همراه با رادیوگرافی در بخش ویژه نوزادان
- تفسیر کلیشه های رایج رادیولوژی
- توجه به عکس قفسه سینه نوزاد و مشکلات رایج ریوی شامل بیماری غشا هیالین، سندرم نشت هوا، وضعیت قلبی
- ارزیابی وضعیت کاتترها و محل لوله های تعبیه شده در نوزاد
- اصول سونوگرافی
- سی تی اسکن
- تصویربرداری ام-آر-آی در نوزادان
- اکوکاردیوگرافی
- سایر موارد تصویربرداری در نوزاد
- نقش پرستار در مراقبت از نوزاد در حین روش های تصویربرداری و سونوگرافی

۸. اقدامات رایج عملی در بخش ویژه نوزادان

- همکاری پرستار در اقدامات عملی رایج در بخش ویژه نوزادان
- باز کردن راه هوایی (لوله گذاری داخل نای و ساکشن، عوارض)
- دستیابی به عروق (محل، محیطی/مرکزی، مراقبت ها، عوارض)
- کاتتر ورید و شریان نافی (اصول، مراقبت ها، نمونه گیری، عوارض)
- نمونه گیری های رایج (نمونه گیری خون از ورید، شریان، مویرگی)
- سوند ادراری و اصول مراقبت پرستاری
- بزل مایع نخاع و همکاری پرستار و مراقبت از نوزاد مراقبت پرستاری در اقدامات عملی در بخش ویژه نوزادان و مستندسازی

۹. ارزیابی و کنترل درد و کاهش تنش در نوزادان

- اهمیت توجه به درد و تنش در دوره نوزادی
- درد و تنش در بخش ویژه نوزادان
- مداخلات تنش زا در بخش مراقبت ویژه نوزادان
- تغییر ساختار بخش های ویژه در کاهش تنش
- درد در نوزاد نارس
- پایش و درجه بندی میزان درد

- مداخلات پرستاری نوزاد برای کاهش درد و تنش نوزاد
- مراقبت آغوشی (کانگرویی)
- دارودرمانی

۱۰. خانواده در بحران

- اصول ارتباط با خانواده
- مراقبت بر محور خانواده
- بحران ناشی از تولد نوزاد نارس و بدحال در خانواده
- بحران ناشی از تولد نوزاد با ناهنجاری در خانواده
- اثرات عاطفی همبستگی خانواده و نوزاد پس از تولد و مشکلات اثرگذار بر این روند
- نحوه پیوستگی بین خانواده و نوزاد
- توجه به نیازهای عاطفی والدین
- نحوه برخورد با خانواده ها در جهت کاهش تنش در بخش مراقبت ویژه نوزادان
- مراقبت های حمایتی از انسجام خانواده
- توجه به ساختار فرهنگی
- نقش پرستار در ارتقا سلامت روانی-جسمی خانواده

۱۱. پایش علائم حیاتی و مانیتورینگ

- اهمیت پایش نوزاد بستری در بخش ویژه
- تجهیزات رایج پایش و مانیتورینگ در بخش های ویژه نوزادان و مراقبت های پرستاری
- اصول پایش بالینی از جهت علائم حیاتی، وضعیت عصبی و چگونگی هوشیاری، خونسازی محیطی، دستگاه تنفس، درد و تنش نوزاد
- پایش وضعیت تنفسی نوزاد با در نظر گرفتن نتایج پالس اکسی متر، تفسیر نمونه گازهای خونی، یافته های خروجی دستگاه کمک تنفسی و ارزیابی عملکرد ریوی
- پایش دستگاه قلبی-عروقی یا روش های غیرتهاجمی، گرفتن نوار قلبی به طور مناسب، همکاری در پایش تهاجمی قلبی-عروقی
- پایش غیرتهاجمی دستگاه عصبی و همکاری در ارزیابی تهاجمی دستگاه اعصاب

مرکزی

۱۲. مستندسازی (گزارش نویسی) در بخش ویژه نوزادان

- اخذ شرح حال پری ناتال و نوزاد
- شرح حال خانوادگی و شرایط اثرگذار بر شرایط و سلامت نوزاد و خانواده

- ثبت معاینات بالینی
 - جمع آوری و ثبت اطلاعات مربوط به تماس و ملاقات خانواده، نحوه تعامل با کارکنان و نوزاد
 - جمع آوری و ثبت داده های مربوط به دستگاه کمک تنفسی و اطلاعات مربوط به وضعیت تنفسی نوزاد
 - جمع آوری و ثبت داده های مربوط به پایش نوزاد
 - تفسیر بالینی داده ها
 - درج اطلاعات به طور صحیح و مناسب در فرم گزارش پرستاری (فلوشیت)
۱۳. شناخت نوزاد بدحال و بیمار
- شناسایی نوزاد بدحال
 - شناسایی شرایط و در نظر گرفتن اولویت برخورد با نوزادان بستری بر حسب وضعیت
 - تکمیل فهرست درجه بندی وخامت حال نوزاد
 - تعبیر درست پرستاری داده های بالینی
 - مدیریت برخورد مناسب و به موقع با نوزادان بستری بر حسب شرایط
 - تصمیم گیری به موقع با نگرش به اولویت های مراقبتی
 - مداخلات به موقع و مناسب پرستاری
 - تماس و آگاه کردن گروه پزشکی مراقبت ویژه نوزاد و دیگر حرف مرتبط
۱۴. نوزاد نارس و بسیار کم وزن
- اصول اخلاقی و آمادگی های پیش از تولد
 - نحوه برخورد در اتاق زایمان
 - روند پذیرش در بخش مراقبت ویژه نوزادان
 - نحوه ارزیابی
 - مشکلات و مسائل شایع نوزادان نارس
 - توجه به تکامل نوزادان نارس و طراحی مراقبت با رویکرد تکاملی
 - نقش پرستار در تداوم تغذیه با شیر مادر در نوزاد نارس و مراقبت مادرانه آغوشی
 - مراقبت های معمول پرستاری از نوزاد نارس
 - کاهش درد و تنش نوزادان نارس بستری و مراقبت های تسکینی
۱۵. طرح ترخیص در بخش ویژه نوزادان

- اهمیت طرح ترخیص و تداوم مراقبت
- روند سامان دهی ترخیص نوزاد از بخش ویژه
- برنامه ریزی گروهی جهت ترخیص
- روند انتقال نوزاد به منزل
- موارد آموزش مورد نیاز به خانواده
- مستندسازی و فهرست طرح ترخیص
- توجه به تکامل نوزاد در طرح ترخیص
- پیگیری پس از ترخیص

ب - کارآموزی: ۲ واحد (۱۰۲ ساعت)

دانشجویان بر طبق اهداف مبانی نظری را در محیط های کارآموزی به صورت عملی بکار می بندند.

روش ارزشیابی دانشجو:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

منابع:

- 1-Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed.
- 2-Ludington-Hoe SM, Golant S. Kangaroo Care: The Best You Can Do to Help Your Preterm Infant. Bantom, Last Ed.
- 3-La Leache League International. Breastfeeding Your Premature Bay. La Leache League International, Last Ed.
- 4- MacDonald MG, Ramasethu J. Atlas of Procedures in Neonatology. Lippincott Williams & Wilkins, Last Ed.

۴- آخرین دستورالعمل کشوری تغذیه با شیر مادر. انجمن ترویج تغذیه با شیر مادر- وزارت

بهداشت درمان و آموزش پزشکی

اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری نوزادان (۱)

کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری - کارآموزی

پیش نیاز: اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۲)

هدف: آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت های مناسب با توجه به نقش پرستار در مراقبت همه جانبه از نوزادان و خانواده های آنان از زمان بستری تا ترخیص در بخش های ویژه می باشد.

رئوس مطالب: (نظری ۳۴ ساعت - کارآموزی ۱۰۲ ساعت)

۱. مراقبت پرستاری از نوزاد با مشکلات تنفسی

- تکامل دستگاه تنفسی

- مرور فیزیولوژی دستگاه تنفس

- سندرم دیسترس تنفسی

○ نحوه برخورد

○ علائم

○ نحوه ارزیابی و پایش

○ مراقبت ها و مداخلات معمول

○ عوارض

○ پیشگیری

- پنومونی

○ موارد رایج

○ علائم

○ نحوه ارزیابی

○ مراقبت های پرستاری

- پنومونی آسپیراسیون

○ آسپیراسیون مکنونیوم

- علائم
- نحوه ارزیابی
- مداخلات معمول
- نحوه مراقبت
- سایر موارد آسپیراسیون

- سایر بیماری‌های تنفسی

- بیماری مزمن ریوی

- علائم
- نحوه پیشگیری
- مراقبت پرستاری
- عوارض
- سندرم نشت هوا

- علائم
- نحوه ارزیابی
- نحوه پیشگیری
- مراقبت پرستاری

- خونریزی ریوی

- علائم
- علل و نحوه ارزیابی
- مراقبت پرستاری

- بیماری‌های قفسه سینه نیازمند جراحی

- انواع
- علائم
- آماده سازی و ارائه اطلاعات به خانواده نوزاد
- مراقبت پرستاری قبل و پس از اعمال جراحی

- هیپوپلازی ریه

- مراقبت پرستاری

- وقفه تنفسی (آپنه)

- انواع

○ نحوه بروز آپنه در نوزادان نارس

○ علل آپنه

○ نحوه ارزیابی نوزاد با آپنه

○ مداخلات معمول در نوزاد دچار آپنه

○ پایش نوزاد با آپنه

۲. تهویه مکانیکی

- اصول تهویه کمکی

- شیوه‌های رایج تهویه کمکی

- اکسیژن درمانی

○ اصول و روش های اکسیژن درمانی

○ نحوه مراقبت

○ پایش تجویز اکسیژن

○ عوارض ناشی از تجویز اکسیژن

○ مراقبت از نوزاد در هنگام اکسیژن درمانی

- ارزیابی نوزاد تحت تهویه کمکی

○ تفسیر گازهای خون

○ ارزیابی بالینی

○ بررسی رادیولوژیک

○ مراقبت‌های پرستاری در نوزاد با تهویه کمکی

○ جمع آوری و تفسیر داده های دستگاه تنفس مکانیکی

- روش های رایج تهویه کمکی

○ انواع روش های رایج

○ روش های غیرتهاجمی کمک تنفسی شامل فشار مثبت دائمی (CPAP) و NIPPV

○ تهویه با روش اسیلسیون HFO

- دستگاه های معمول تنفسی مکانیکی در دوره نوزادی

○ پایش دائمی یافته های خروجی دستگاه تنفس مکانیکی

○ مراقبت پرستاری از نوزاد تحت تهویه مکانیکی

- داروهای مورد استفاده در دستگاه تنفسی

○ انواع سورفکتانت

- اصول تجویز سورفکتانت
- مراقبت پرستاری در حین و پس از تجویز سورفکتانت
- داروهای استنشاقی
- تجویز گازهای استنشاقی

- روش های رایج جدا نمودن نوزاد از دستگاه تهویه کمکی (weaning)

- آمادگی نوزاد برای جدا شدن از دستگاه کمک تنفسی
- پایش نوزاد پس از جدا شدن از دستگاه کمک تنفسی
- تفسیر گازهای خونی

۳. مراقبت پرستاری از نوزاد با بیماری های قلبی و عروقی

- مرور دستگاه قلبی عروقی در دوره جنینی و نوزادی
- انواع ناهنجاری های قلبی
- برخورد با نوزاد با بیماری قلبی
- نارسایی قلب
- آمادگی نوزاد برای جراحی قلب
- مراقبت از نوزاد پس از اعمال جراحی قلب
- مراقبت از خانواده نوزاد با بیماری قلبی
- ریتم طبیعی قلب نوزاد و آریتمی در دوره نوزادی و نحوه برخورد
- مراقبت پرستاری از نوزاد با مشکلات مربوط به دستگاه ایمنی و بیماری های عفونی
- مرور دستگاه ایمنی نوزاد و نحوه ارتباط با مادر
- عوامل بیماری زا و عفونت های شایع دوره نوزادی
- نحوه انتقال عفونت به نوزاد
- نحوه برخورد با نوزاد با بیماری های عفونی
- انواع عفونت های شایع دوره نوزادی
- پیشگیری از بروز عفونت در دوره نوزادی
- نحوه کنترل عفونت در بخش های ویژه

ب - کارآموزی: ۲ واحد (۱۰۲ ساعت)

دانشجویان طبق اهداف درس اصول و مراقبت های پرستاری نوزادان مبانی نظری را در محیط های کارآموزی به صورت عملی به کار می بندند.

روش ارزشیابی دانشجو:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

منابع:

1-Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, Last Ed.

2- Goldsmith JP, Karotkin E. Assisted Ventilation of the Neonate. Saunders, Last Ed.

اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری نوزادان (۲)

کد درس: ۱۲

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری - کارآموزی

پیش نیاز: اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۲)

هدف : آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت های مناسب مراقبت از نوزاد و خانواده آنان در طی بستری به منظور ارتقا سلامت نوزاد می باشد.

رئوس مطالب : (نظری ۳۴ ساعت - کارآموزی ۱۰۲ ساعت)

۱. مراقبت پرستاری از نوزاد با گرفتاری های دستگاه گوارشی

- مرور دستگاه گوارش در دوره جنینی و نوزادی
- ارزیابی دستگاه گوارش
- انسداد دستگاه گوارش
- نقایص جدار شکم
- آترزی مجاری صفراوی و کلستاز
- رفلاکس معده به مری
- اختلالات چند عضوی همراه با گرفتاری دستگاه گوارش
- سندرم روده کوتاه
- مراقبت از نوزادان نیازمند جراحی شکمی
- افزایش بیلی روبین
- نحوه برخورد با هایپر بیلی روبینمی
- مداخلات و نحوه ارزیابی نوزاد زرد
- مراقبت پرستاری از نوزاد زرد
- هیدروپس

۲. مراقبت پرستاری از نوزاد با بیماری های غدد و متابولیک

- دستگاه غدد درون ریز
- بیماری های غده تیروئید

○ علائم

○ ارزیابی

○ مراقبت های پرستاری

- بیماری های غده آدرنال

○ علائم

○ ارزیابی

○ مراقبت های پرستاری

- اختلالات تکاملی دستگاه جنسی

○ علائم

○ ارزیابی

○ مراقبت های پرستاری

- بیماری های شایع متابولیک

○ انواع بیماری های شایع

○ علائم

○ ارزیابی و نحوه برخورد

○ مراقبت های پرستاری

۳. مراقبت پرستاری از نوزاد با بیماری های دستگاه ادراری و تناسلی

- تکامل دستگاه ادراری

- فیزیولوژی کلیه و مجاری ادراری

- نارسایی کلیوی

- ارزیابی فشار خون در دوره نوزاد

- ناهنجاری های شایع مادرزادی کلیوی

- هیدرونفروز

- عفونت های ادراری

- ترومبوز ورید کلیوی

- بیماری های کلیه و مجاری ادراری نیازمند جراحی

- ناهنجاری های مجرا و آلت تناسلی در نوزاد

- مراقبت های پرستاری در نوزاد پس از ختنه

۴. مراقبت پرستاری از نوزاد با مشکلات و بیماری های خونی

- نحوه تکامل سلول‌های خونی و سیستم انعقاد خونی
- تفسیر نمونه خون محیطی
- کم خونی
- مشکلات انعقادی در نوزاد
- بیماری خونریزی دهنده نوزاد
- ترومبوسیتوپنی
- پلی سیمی
- بیماری‌های ارثی خونریزی دهنده
- انعقاد گسترده داخل عروقی
- تجویز خون و فراورده‌های خونی
- تجویز عوامل بیولوژیک
- مراقبت پرستاری در نوزاد با بیماری‌های خونی مراقبت پرستاری در تجویز خون و فراورده‌های خونی و مواد بیولوژیک در دوره نوزادی
- ۵. مراقبت پرستاری از نوزاد با بیماری‌های عصبی-عضلانی
 - مرور آناتومی و فیزیولوژی دستگاه عصبی
 - ارزیابی عصبی در دوره نوزادی
 - بیماری‌های شایع عصبی
 - آنسفالوپاتی هیپوکسیک-ایسکمیک
 - تشنج
 - خونریزی داخل مغزی
 - لوکومالاسی مغزی
 - مننژیت و عفونت‌های دستگاه عصبی
 - شیرخوار هیپوتون
 - بیماری‌های دستگاه عصبی نیازمند جراحی
 - مراقبت پرستاری در نوزاد با مشکلات عصبی-عضلانی
- ۶. مراقبت پرستاری از نوزاد با ناهنجاری‌های مادرزادی و مشکلات ژنتیکی
 - انواع اختلالات شایع
 - چگونگی برخورد با والدین دارای نوزاد با ناهنجاری
 - حمایت‌های عاطفی از والدین

- نحوه برخورد با نوزاد با ناهنجاری
- مراقبت پرستاری از نوزاد و خانواده با ناهنجاری ها و مشکلات ژنتیکی
- ۷. مراقبت پرستاری از پوست نوزاد
 - اهمیت پوست در نوزاد
 - پوست در نوزادان نارس
 - ارزیابی پوستی نوزاد
 - نحوه مراقبت از پوست نوزاد
 - نگه داری و حفظ سلامت پوست نوزاد
 - مراقبت های عمومی و پیشگیری از آسیب های پوستی
 - ضایعات شایع پوستی

- ۸. مراقبت پرستاری از نوزاد با مشکلات شنوایی و بینایی
 - ارزیابی نوزاد
 - مشکلات شایع و نحوه برخورد با آنها
 - بررسی نوزاد از نظر رتینوپاتی نرسی
 - اصول پرستاری در مراقبت چشمی نوزادان بدحال ارزیابی نوزاد پس از ترخیص از جهت شنوایی
 - مراقبت پرستاری در جهت پیشگیری از آسیب چشمی و مشکلات شنوایی

- ۹. مراقبت پرستاری از نوزاد نیازمند اعمال جراحی
 - اعمال جراحی معمول در دوره نوزادی
 - مراقبت از نوزاد قبل و پس از اعمال جراحی
 - آمادگی نوزاد برای عمل جراحی
 - ارزیابی قبل و پس از اعمال جراحی
 - اصول انتقال نوزاد برای عمل جراحی
 - اطلاع رسانی و مراقبت از خانواده نوزاد نیازمند اعمال جراحی
 - مراقبت پرستاری از نوزاد در جراحی های مختلف

ب - کارآموزی: ۲ واحد (۱۰۲ ساعت)

دانشجویان طبق اهداف درس اصول و مراقبت های پرستاری نوزادان مبانی نظری را در محیط های کارآموزی به صورت عملی به کار می بندند.

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

منابع:

-Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing.
Saunders, Last Ed.

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه
نوزادان

ارزشیابی برنامه

برنامه به طور منظم و مستمر با همکاری مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه مورد ارزشیابی قرار می گیرد.

مکانیسم های ارزشیابی به این قرار می باشد:

۱- تکوینی (Formative)

در طول دوره هر سال تحصیلی ۲ بار از کلیه افراد ذینفع فراگیران، اساتید و مربیان بالینی در موارد زیر انجام می پذیرد:

- رضایت از محتوی آموزشی
- رضایت از روش های مورد استفاده آموزشی
- رضایت از روش های آزمون

۲- پایانی (Summative):

الف) در پایان دوره آموزشی از افراد ذی نفع موارد ذیل نظرخواهی خواهد شد.

- رضایت از محتوا، روش ها و نحوه آزمون ها
- مناسب بودن دانش، نگرش و عملکرد جهت کار در آینده ب) مقایسه اهداف کسب شده توسط فراگیران با اهداف مورد نظر

ج) بررسی مشکلات و چالش های گزارش شده توسط ذی نفعان

- بررسی دستاورد (Outcome) برنامه

دستاورد (Outcome) برنامه کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری مراقبت ویژه نوزادان هر ۲ سال یک بار انجام می شود.

شاخص های پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه (شاخصهای موفقیت برنامه)

- ۱- میزان تاثیر عملکرد دانش آموختگان در کاهش مرگ و میر بخش های ویژه نوزادان
- ۲- میزان دوره های آموزشی برقرار شده توسط دانش آموختگان برای سایر همکاران
- ۳- میزان پژوهش های انجام شده و مقالات چاپ شده توسط دانش آموختگان
- ۴- تحولات و ابداعات مدیریتی انجام یافته در بخش های ویژه نوزادان توسط دانش آموختگان
- ۵- میزان رضایت مندی خانواده نوزادان و همکاران از دانش آموختگان در محیط کار
- ۶- میزان موفقیت دانش آموختگان در مقاطع تحصیلی بالاتر
- ۷- میزان جذب فارغ التحصیلان در عرصه های بالینی
- ۸- میزان موفقیت دانشجویان در ارزشیابی های تکوینی و تراکمی

۹- میزان مقاله ها و پوستر های ارائه شده توسط دانشجویان در همایشهای داخلی و

خارجی

۱۰- میزان رضایت دانشجویان از برنامه آموزشی

معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص

۱- کاهش ۲۰ درصدی مرگ و میر نوزادان در هر هزار تولد در کشور

۲- برقراری دوره های آموزشی توسط دانش آموختگان برای سایر همکاران به میزان ۸۰٪

۳- انجام پژوهش و ارائه مقاله توسط تمامی دانش آموختگان (۷۰٪)

۴- ۸۵٪ ارتقای کیفیت مدیریت خدمات در بخش های ویژه ی نوزادان توسط دانش آموختگان

۵- حصول ۸۰ درصدی رضامندی خانواده ی نوزادان و همکاران از دانش آموختگان در محیط کار

۶- ۷۰٪ موفقیت دانش آموختگان در مقاطع تحصیلی بالاتر

۷- جذب هشتاد درصدی دانش آموختگان در عرصه های بالینی

۸- ۸۰٪ موفقیت دانشجویان در ارزشیابی های تکوینی و تراکمی دوره

۹- ارائه ی مقاله و پوستر توسط ۷۰٪ از دانشجویان در همایش های داخلی و

خارجی

۱۰- رضایت دانشجویان از برنامه آموزشی به میزان ۸۰٪

